

350 JAAR WATERLANDKERKJE

We gaan een jaar lang, van januari 2024 tot januari 2025, activiteiten organiseren. We willen dat veel mensen aanhaken en meewerken, of gewoon komen genieten. We gaan welzijn bevorderen en eenzaamheid bestrijden. Aandacht voor cultuur en zorg voor ons erfgoed. Gezondheid en duurzaamheid bevorderen. We hopen op veel nieuwe ontmoetingen, en op misschien wel de start van nieuwe initiatieven! Daarbij “ontkennen” we de landgrens die er door de streek loopt. Die grens is ooit getrokken maar heeft het contact nooit in de weg gestaan.

Waarom zo’n feestjaar?

Waterlandkerkje dankt zijn ontstaan aan het kerkje dat er in 1674 werd gebouwd. De inwoners hebben het niet over Waterlandkerkje maar over ’t kerkje. Ze zijn trots op hun monumentale pareltje en koesteren het met hart en ziel.

We wonen graag in ons dorp. We zijn trots op ons dorp. Maar eens in de zoveel tijd is het goed om stil te staan bij het belang van een hechte dorpsgemeenschap. Om - nu er nog zo weinig voorzieningen in ons dorp zijn - te genieten van alles wat ons dorp wél te bieden heeft. Kortom, we willen stilstaan bij het feit dat in en rondom ons dorp en al meer dan 350 jaar mensen samenwerken om van ’t Kerkje een dorp te maken, waar het goed samenleven is.

De historische waarde van het kerkje is mede te danken aan de bijzondere ontstaansgeschiedenis ervan: ‘In de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) gingen de bewoners van het op de Belgische grens gelegen Waterland-Oudemans voor de Spanjaarden op de vlucht. Wat verderop stichtten zij een nieuwe gemeenschap. Daar bleven ze, maar na de Vrede van Munster (1648) gingen ze nog één keer terug naar hun oude woonplaats. Daar braken ze toen het kerkje dat er stond af, om het vervolgens steen voor steen weer op te bouwen in hun nieuwe dorp, dat zij Waterlandkerkje noemden.

Het wapen van ’t Kerkje heeft een bijzondere ontstaansgeschiedenis. Er is zelfs een legende, die vertelt over de zeemeermin Hildegonda. Zij is gevangen door een visser, maar krijgt door een voerman uit Waterlandkerkje haar vrijheid terug. Voordat Hildegonda dan wegzwemt spreekt ze een profetie uit: Waterlandkerkje zou nog lang een klein dorp blijven, maar ééns zouden de Kerkjenaren het dorp in eendracht tot groei en bloei brengen!

In het wapen van Waterlandkerkje, ontstaan in 1669 als nederzetting rond een kerk en ’t Kerkje genoemd (de naam wordt in de volksmond nog altijd gebruikt) is Hildegonda afgebeeld. Én..... zij waakt bij de ingang van het dorp (zie foto).

In 2024 staat het kerkje dus al 350 jaar in Waterlandkerkje. Dat dit gevierd moet worden behoeft geen betoog. Naast de historische betekenis is het kerkje tot op de dag van vandaag op godsdienstig-, cultureel - en sociaal vlak zeer waardevol voor onze regio en ver daarbuiten. Onder regio verstaan we het Zeeuws-Vlaamse (Nederlandse) streek en de Vlaamse (Belgische) streek. Naast een spirituele ontmoetingsplaats wordt het jaarlijks omgetoverd tot een prachtige tentoonstellingsruimte waar kunstenaars uit binnen - en buitenland hun werk aan het grote publiek tonen. Een achttal keer per jaar biedt het kerkje een podium aan musici. De voortreffelijke akoestiek en het door kenners geprezen Flentrop orgel maken het tot een fel begeerde 'concertzaal'. Lezingen over historische, sociale, filosofische, religieuze, humane en wetenschappelijke onderwerpen maken ook geregeld deel uit van de activiteitenlijst. Al bij al mogen we besluiten dat het kerkje niet enkel omwille van zijn

kerktoren centraal staat in het dorp en over de grenzen heen kijkt. Talrijke initiatieven door de jaren heen; door honderden vrijwilligers gedragen; hebben ervoor gezorgd dat de geschiedenis blijft bestaan en dat zij op haar beurt nieuwe geschiedenis schrijft.

Zoals al eerder aangegeven willen wij dit 350 - jarig bestaan van 't kerkje niet ongemerkt voorbij laten gaan. Graag willen wij met de dorpsgemeenschap deze gebeurtenis feestelijk en inhoudelijk vormgeven. Inmiddels is er een werkgroep gevormd met daarin vertegenwoordigers van alle organisaties en verenigingen die actief zijn in 't Kerkje. Er zijn enthousiast plannen gesmeed om streekgenoten en bezoekers in de streek met elkaar te verbinden door de activiteiten die we aanbieden.

Het h le dorp doet mee!

Aan de werkgroep doen alle clubs en verenigingen van Waterlandkerkje mee. De Bolbaan, de Dorpsbieb, het Dorpshuis, het Kindercomit , de

Meerminnefeesten, het Kerkje en de Dorpsraad.

In de kernploeg die alles organiseert zitten Jeroen, Peter, Kayleigh, Sander, Remco, Mieke, Bernadette, Corn , Frea, Arjen, Tonny, Herman, Ankie en Juri n. Allemaal mensen die er  ok voor gaan zorgen dat er genoeg vrijwilligers in het dorp actief worden om alles te laten gebeuren!

ONS PLAN:

Ieder mens is anders! Dus welke mensen willen we bereiken om mee te doen aan het organiseren en/of een evenement te bezoeken en welke mensen moeten weten waar wij mee bezig zijn? Hoe gaan we hen 'vinden, boeien en binden'? En je spreekt iedereen op een andere manier aan.

We richten ons in ons plan op vier groepen:

- a) 'De' Kerkjenaren. We doen het samen, met elkaar en voor elkaar. Dus voor alle Kerkjenaren, én hun families die al of niet (meer) (of nog niet) in de regio wonen, voor hun vrienden en hun kennissen.
- b) Mensen uit de streek. Omdat zij bezoekers kunnen zijn, streekgenoten, toeristen, tweede huizenbezitters.
- c) De gemeente Sluis en maatschappelijke organisaties.
- d) Fondsen, bedrijven en overheden. Omdat zij ons met geld kunnen helpen. Veel fondsen en overheden hebben 'programma's' waar ze hun geld aan besteden. En veel bedrijven zijn bezig met 'Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen', wat betekent dat zij maatschappelijke initiatieven een zetje geven.

Iedereen betrekken!

- Om iedereen die belangstelling heeft bij onze activiteiten te betrekken, vermelden we in alle uitnodigingen en publicaties dat we mensen die niet in staat zijn zelfstandig naar de bijeenkomsten te komen, op gaan halen.
- Daarbij richten we ons met name op thuiswonende ouderen en mensen met een beperking.
- De zorgboerderij Juutsom van Waterlandkerkje betrekken we actief bij de activiteiten, zodat ook mensen met een beperking die niet in de buurt wonen, kunnen deelnemen.
- In samenwerking met de gemeenste Sluis benaderen we vluchtelingen, statushouders en mensen uit de noodopvang die in de gemeente wonen.
- In samenwerking met Stichting Cultuureducatie Zeeuws Vlaanderen betrekken we alle basisscholen in de gemeente om leerlingen meer kennis te laten maken met de geschiedenis van de streek waarin ze wonen.

Activiteitenplan:

Hieronder vindt u de activiteiten in het kader van 350 jaar Waterlandkerkje. Activiteiten die we naast de reguliere activiteiten zoals de zomertentoonstellingen, opening dorpsbieb/huiskamer, concerten, diensten, opening bolbaan, lezingen, de maandelijkse dorpskrant en kerkdiensten al organiseren.

Want buitenom de feest-activiteiten draait het dorp óók gewoon door in 2024.

	ACTIVITEITEN 350 jaar	Resultaat
1	<p><u>14 januari Nieuwjaarsreceptie als opening van het feestjaar</u></p> <p>Deze receptie is bedoeld om het feestjaar gezamenlijk af te trappen. We vragen de burgemeester van de gemeente Sluis om de officiële openingshandeling te verrichten. Met elkaar stilstaan bij de geschiedenis van het dorp, maar vooral het gevoel versterken dat we het samen doen. Voor deze bijeenkomst vertelt de werkgroep wat het feestjaar inhoudt en welke activiteiten er zijn. En elke club van het dorp vertelt ook welke dingen zij de komende tijd zélf sowieso van plan zijn te ondernemen. Zo versterken we het gemeenschapsgevoel. We doen extra moeite om mensen die bijna nooit ergens komen, aanwezig te laten zijn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal bezoekers • Aantal samenwerkende partners • > 35 nieuwe vrijwilligers voor de activiteiten gedurende het feestjaar • Bijdrage aan ontmoeting, welzijn en samenwerking
2	<p><u>20 januari oecumenische kerkdienst met Waterland Oudeman(B) en Aardenburg</u></p> <p>Vanuit de Hervormde Kerk die het kerkgebouw gebruikt voor haar diensten, zijn nu afspraken gemaakt om een dienst te organiseren samen met de kerken in Waterland-Oudeman (België) en Aardenburg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal kerkgangers uit Zeeuws-Vlaanderen en Vlaanderen • Bijdrage aan welzijn, ontmoeting en grens-ontkennende samenwerking
3	<p><u>5 maart bingo/loterij - na jaarvergadering dorpsraad</u></p> <p>Op 5 maart houdt de Dorpsraad van Waterlandkerkje haar jaarvergadering in het dorpshuis. Daar zijn altijd alle Kerkjenaren voor uitgenodigd. Voor extra aantrekkingskracht gaan we iets doen wat heel veel Kerkjenaren leuk vinden: een bingo met een loterij na afloop. Dan wordt het een heel gezellige avond waar het nuttige met het aangename wordt verenigd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal deelnemers (25% meer deelnemers dan reguliere jaarvergadering) • Bijdrage aan ontmoeting, genieten en samendoen
4	<p><u>14 april concert met componisten uit de tijd van toen</u> We organiseren in het kerkje een concert met een ensemble dat muziek van rond 350 jaar geleden gaan spelen. We willen graag dat er veel mensen uit het dorp komen luisteren én veel mensen uit de regio.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal bezoekers • Bijdrage aan cultuur, erfgoed en ontmoeting

	ACTIVITEITEN 350 jaar	Resultaat
5	<p><u>Twee weken lang expositie over 350 jaar geschiedenis van de streek.</u> Vanaf 20 mei, samen met enkele Kerkjenaren en mensen uit de regio die veel kennis hebben van de geschiedenis, met de Heemkundige Kring, met de musea in Aardenburg en IJzendijke, gaan we een tentoonstelling maken in de kerk. Die tentoonstelling zal elke middag geopend zijn, met een officieel moment op 25 mei, wanneer er een lezing is over het thema.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal samenwerkende partijen • Aantal bezoekers • Aantal vrijwilligers • Bezoek basisscholen • Bijdrage aan erfgoed, cultuur, educatie, ontmoeting en natuur
6	<p><u>25 mei Meerminnefeesten rommelmarkt</u> Elk jaar wordt er een meerminnenfeest georganiseerd. Een eendaags feest met als hoofdactiviteit de boeren 'trekkertrek'. In het Kerkje willen we echter de rommelmarkt die erbij hoorde, nieuw leven inblazen. Niet alleen omdat we er trots op zijn en omdat het leuk is en gezellig, omdat mensen van heinde en ver komen voor een grote dosis gezelligheid, maar ook omdat rommelmarkten bijdragen aan duurzaamheid: een enorme hoeveelheid spullen krijgt een tweede, derde, of zoveelste kans.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal bezoekers • Aantal vrijwilligers • Bijdrage aan ontmoeting, genieten, samendoen, eenzaamheid en duurzaamheid.
7	<p><u>Boekje 350 jaar Waterlandkerkje.</u> Er bestaat al een boekje, geschreven door Ton Bouwman begin jaren negentig van de vorige eeuw. Op 25 mei brengen we het boekje opnieuw uit. Het wordt geen herdruk: het oorspronkelijke boekje gaan we compleet bijwerken, uitbreiden, opnieuw vormgeven en uitgeven. Dit doen we in samenwerking met de Heemkundige Kring, de Stichting Oude Zeeuwse Kerken, Erfgoed Zeeland en kunsthistoricus Jaap Clement. We laten 250 exemplaren drukken; die gaan we verkopen. Op 25 mei houden we het nieuwe boekje officieel ten doop, rekenen daarbij op een wethouder die het officiële deel voor zijn/haar rekening neemt en Jaap Clement houdt een lezing over 350 jaar Waterlandkerkje in de kerk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Boekje beschikbaar • Aantal samenwerkende partijen • Aantal bezoekers lezing • Aantal vrijwilligers • Verkoop van het boekje • Bijdrage aan erfgoed en cultuur
8	<p><u>21 juni de langste dag, de langste tafel,</u> samen eten met 's avonds muziek. We hopen dat het op 21 juni mooi weer is. We zien het vóór ons: op ons pleintje voor het dorps huis, een heel lange tafel waar alle Kerkjenaren, familie en vrienden voor zijn uitgenodigd. Samen aan tafel. Genieten van elkaar en van lekker samen eten. Slechtweersscenario? Alles kan verhuizen naar binnen in het dorps huis. En ja, we houden rekening met de burens. Als zij op die dag</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hoeveel couverts • Aantal vrijwilligers • Bijdrage aan ontmoeting, cultuur, samendoen, inclusie, iedereen doet mee

	ACTIVITEITEN 350 jaar	Resultaat
	al geen vrijwilliger zijn, zorgen we wel dat zij zich van hárte uitgenodigd voelen! Voor de mensen die niet op eigen kracht kunnen komen, regelen we alternatieven.	
9	21 juni muziekfeest op de langste dag. Naast de langste tafel, op het plein, zorgen we - liefst tot 24.00 uur - voor muziek. Voor elk wat wils; mensen mogen vragen welke muziek wordt gespeeld - live - lovesongs, smartlappen, dansnummers, noem maar op. We zorgen ervoor dat IEDEREEN aan kan schuiven. We nodigen ook (jonge) muzikale of anderszins getalenteerde Kerkjenaren uit om iets te laten horen of zien: "t Kerkje's got Talent!"	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal bezoekers • Aantal vrijwilligers • Aantal (jonge) Kerkjenaren die hun talent hebben laten zien bij 't Kerkje's got Talent!' <ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage aan ontmoeting, genieten, cultuur en samendoen
10	Kinderspeeldag op het voetbalveldje.	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal kinderen • Aantal vrijwilligers • Bijdrage aan ontmoeting, genieten, samendoen en bewegen
11	Fotoclub expositie 350 jaar Waterlandkerkje in de regio in de kerk op het thema 350 jaar 't Kerkje. Fotoclub West Zeeuws-Vlaanderen hebben we uitgenodigd om een expositie te maken en in te richten op 13/14/15 september. Thema? Raad eens?	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal bezoekers • Aantal vrijwilligers • Bijdrage aan erfgoed, cultuur en natuur
12	Restauratie Domineebeeld van Omer Gielliet. Het bekende houten beeld dat de Bressiaander pastoor destijds maakte van onze beroemde dominee (die ca. 350 jaar geleden 'vermoord' werd), is in het voorjaar van 2023 gered van de ondergang. We hebben hem binnengezet in de kerk. Maar, hij hóórt buiten! Daarom gaan we hem restaureren, en zo kunnen we hem weer buiten zetten en kan hij weer voor de komende 10 jaar of langer beeldbepalend blijven voor ons kerkje en ons dorp.	<ul style="list-style-type: none"> • Het beeld weer goed voor 20 jaar in weer en wind • Bijdrage aan instandhouding erfgoed
13	Prijsvraag nieuw Domineebeeld - omdat we bang waren dat het ons niet zou lukken om het houten beeld te redden, kwam iemand met een lumineus idee: schrijf een prijsvraag uit hoe we de dominee in de openbare ruimte kunnen houden. Maar op een prijsvraag komen vást en zeker meerdere prachtige ontwerpen, die het misschien wel waard zijn om uitgewerkt te worden. En, misschien is het helemaal niet gek als er overal in het dorp heel verschillende 'dominees' gaan opduiken!	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal deelnemers aan prijsvraag • Aantal vrijwilligers • Bijdrage aan erfgoed, cultuur en samendoen

	ACTIVITEITEN 350 jaar	Resultaat
	De prijsuitreiking gaan we doen bij de onthulling van het gerestaureerde Domineebeeld en we vragen een beroemde Sluisenaar om dit te doen.	
14	Historische Fietstocht met Rini Fenijn. Fietsen, vertellen en een voorstelling van Rini. Rini Fenijn is een multi-artiest, met veel gevoel voor context, een verhalenverteller pur sang. Daarnaast heeft Rini iets met 'fietsen'. We hebben Rini gevraagd om een fietstocht te ontwerpen waarop onderweg van alles gebeurt over het thema 350 jaar Waterlandkerkje. We gaan de fietstocht meerdere keren (4 tot 6x) organiseren, al naar gelang de inschrijvingen. Voor de mensen die niet kunnen fietsen (inclusie) regelen we een alternatief. IEDEREEN moet mee kunnen doen!	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal deelnemers • Aantal vrijwilligers • Bijdrage aan cultuur, natuur, erfgoed, gezondheid en samendoen
15	Lezing Jaap Clement in de kerk. Jaap neemt ons mee naar de kunst en cultuur in de lage Vlaamse landen, 350 jaar geleden. Bijv. de kunst van Adriaen Coorte.	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal bezoekers • Bijdrage aan erfgoed en cultuur
16	Fietstocht 350 jaar Waterlandkerkje We gaan een fietstocht uitzetten met als thema 350 jaar Waterlandkerkje. We maken gebruik van het ontwerp van Jan Cruson. We zorgen ervoor dat die tocht ook na 2024 de moeite waard is om te fietsen. Dat hij altijd gefietst kan worden en dus toegankelijk blijft: digitaal en op duurzaam papier. Daarnaast gaan we de fietstocht uitvoeren als evenement. Dus route uitzetten, verkeer regelen, rustplekken, reclame maken, als nodig groepen indelen, zorgen voor veiligheid en vooral: dat er zoveel mogelijk mensen meefietsen. Voor de mensen die niet kunnen fietsen (inclusie) zorgen we voor tandems of regelen we een alternatief.	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal deelnemers • Aantal vrijwilligers • Bijdrage aan ontmoeting, gezondheid, cultuur, natuur, inclusie en omzien naar elkaar
17	Wandeltocht 350 jaar Waterlandkerkje We gaan een wandeltocht uitzetten met als thema 350 jaar Waterlandkerkje. Maar we zorgen er wel voor dat die tocht ook na 2024 de moeite waard is om te wandelen. We ontwerpen de route en zorgen ervoor dat deze toegankelijk wordt: digitaal en op duurzaam papier. We houden ook rekening met fysieke toegankelijkheid: de route moet ook goed te doen zijn voor mensen met een beperking en/of kinderen.	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal deelnemers • Aantal vrijwilligers • Bijdrage aan ontmoeten, gezondheid, cultuur, natuur, en omzien naar elkaar

	ACTIVITEITEN 350 jaar	Resultaat
18	<p><u>Nieuwjaarsreceptie als afsluiting van het feestjaar</u></p> <p>Deze receptie is bedoeld om het feestjaar gezamenlijk af te sluiten. We vragen de kernwethouder van Waterlandkerkje om een verslag en een evaluatie van de gebeurtenissen in het feestjaar in ontvangst te nemen. We hopen dat we het gevoel dat we het samen blijven doen in ons dorp - gemeenschapsgevoel - blijvend hebben versterkt. We hopen dat IEDEREEN zich uitgenodigd voelt en dat ook Kerkjenaren die bijna nooit ergens komen mee hebben kunnen doen en mee blijven doen. En dat meer mensen zich realiseren hoe belangrijk en leuk het is als je als vrijwilliger, samen met anderen, iets moois voor elkaar krijgt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal bezoekers • Aantal samenwerkende partners • > 10 nieuwe vrijwilligers voor activiteiten in het dorp • Bijdrage aan welzijn en samenwerken

Impact meten

Omdat we hulp (vrijwilligers) en geld vragen, willen we na afloop laten weten of we ons aan de voorwaarden van de helpers en de gevers hebben gehouden. En of we tevreden zijn met de resultaten. Na afloop van elke activiteit maken we dus de stand op. De thema's die aangeven of een activiteit geslaagd is, zijn per activiteit verschillend. Elke activiteit heeft daarom een of meer punten waar we naar kijken.

Enquête per activiteit

Na elke activiteit stellen we een paar vragen aan deelnemers (formulier met open en gesloten vragen). De reacties zullen aangeven of het doel van een activiteit is geslaagd.

1. Hoe heeft u de activiteit beleefd: positief - neutraal - negatief - ruimte voor toelichting;
2. Moeten we in zoets in de toekomst vaker organiseren: ja - nee - ruimte voor toelichting;
 - a. Bij ja: wilt u eraan meewerken?
3. Vindt u dat de activiteit bijdraagt aan (doel activiteit (zie laatste kolom hierboven)). Meerdere doelen, meerdere vragen. Ja - nee - ruimte voor toelichting.
 - a. Heeft u tips en/of goede ideeën die bij kunnen dragen aan dit doel? Ruimte voor toelichting.

We meten dus kwantiteit én impact.

1. Het aantal deelnemers aan de activiteit;
2. Het aantal vrijwilligers dat aan de activiteit meewerkt(e);
3. Bijdrage aan welzijn;
4. Bijdrage aan gezondheid;
5. Bijdrage aan cultuur;
6. Bijdrage aan instandhouding erfgoed;
7. Bijdrage aan bestrijden van eenzaamheid;
8. Bijdrage aan bevorderen van duurzaamheid;
9. Voor herhaling vatbaar in een ander jaar?
10. De financiële balans na afloop (geld over/geld tekort).

Begroting

Een kosten/dekkingsplan sturen we apart mee.

Namens alle deelnemende verenigingen, clubs en stichtingen in Waterlandkerkje,
Stichting Dorpsraad Waterlandkerkje
Stuerboutstraat 8
4508 ADS Waterlandkerkje
KvK 41110269
Bankrekening NL50RABO0369552180
www.waterlandkerkje.nl

